

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / telefon uredništva 2440, uprave 2455
izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Abesinci zajeli 63 italijanskih avtomobilov

Abesinske priprave za veliko ofenzivo v Tigreji - Italijanom se ne sme pustiti niti korak dalje - Na južnem bojišču Abesinci že napadajo in so Italijani v defenzivi - Cela vrsta abesinskih zmag

Pred največjo bitko

ASMARA, 21. novembra. Po vesteh »United Presse«, se pričakuje v okolici Makale največja in najbolj krvava bitka v italijansko-abesinski vojni. Po vesteh abesinskih beguncev, je zbral ras Sejum veliko in dobro oboroženo vojsko, ki že koraka proti Celikotu, ki leži približno 15 km južno od Makale. Zaradi tega se more pričakovati abesinski napad na črti Makale-Dolo. Po raznih znakih izgleda, da se bo abesinski napad izvršil najmočnejše na italijanskih krilih. Maršal Badoglio bo prispel na bojišče okoli 25. t. m.

Abesinske priprave

RIM, 21. novembra. Potrjujejo se informacije, da se zbirajo med Celikotom, Antalio in Bujo vedno večje abesinske čete z očitnim namenom, napasti italijanske položaje, ki so že utrjeni. Kdaj bodo Abesinci prešli v napad, še ni znano. Verjetno pa je, da se bo to zgodilo v najkrajšem času. Abesinci bodo najbrže skušali izkoristiti položaj, ki je nastal s pričakovanjem prihoda maršala Badoglia, katerega namen je, takoj pričeti novo ofenzivo. V področju Tembjena čistijo italijanske čete zasedeno ozemlje. Močne čete se trudijo, da bi obkolile ta gorski masiv od vseh strani in zajele manjše abesinske čete, ki so se vgnezdile v tamkajšnjih gozdovih. Ako se to posreči, bo moral ras Sejum umakniti s tega odseka svoje prednje čete. Izve se tudi, da so se Abesinci pred dvema dnevoma pripravljali na napad na Italijane z namenom presekati italijansko fronto in zveze med posameznimi krili. To je pa preprečil znani veliki letalski napad na njihova taborišča. Zaradi tega je njihova akcija bila odgojena.

Nobene pedi več

ADIS ABEBA, 21. novembra. Abesinski cesar, ki je odletel včeraj za letalom iz Adis Abebe, je obiskal Desije in Harar, kjer je konferiral s poveljstvi obeh front. Zvečer se je vrnil v Addis Abebo in delal vso noč. Tudi tu se potrjuje, da se pripravljajo sedaj Abesinci na odločen odpor proti vsakemu nadaljnjemu prodiranju Italijanov. Dejansko je abesinski odpor tako na severu, kakor na jugu že zaustavil Italijane, na jugu jih je pa celo že vrgel iz položajev, ki so jih bili zavzeli. Neki visoki poveljnik je izjavil, da se bo v kratkem zgodilo nekaj, kar bo zelo pomembno za vojno med Italijo in Abesinijo.

Cela vrsta abesinskih zmag

LONDON, 21. novembra. Na južni abesinski fronti se je Abesincem posrečilo docela zaustaviti nadaljnje italijansko prodiranje proti severu. Pri Analu so čete polkovnika Ajela tako porazile Italijane, da so izpraznili mesto, katerega so Abesinci zopet zasedli. Sedaj se pa Abesinci pripravljajo tudi na nov napad na Gorahej, od katerega so oddaljeni le nekaj kilometrov, da ga iztrgajo iz rok Italijanov. Prav tako drže Abesinci še trdno v svojih rokah Dagabar in Sasabaneh. Pri Tabulu so Italijani prešli znova v napad, pa so bili odbiti, dasi so imeli pri tem tudi Abesinci velike izgube. Najhujši poraz so pa Italijani doživeli včeraj južno od Sasabaneha, kjer so Abesinci čisto nepričakovano spravili v zasedo italijansko kolono 70 tovornih avtomobilov in jo potem srdito napadli. Postrelili so vse vojaštvo, ki je spremljalo avtomobile. Pobegniti se je posrečilo le sedmim tovornim avtomobilom in nekaj vojakom. Zbežali so proti

Aneli. Abesinci so zajeli 63 tovornih avtomobilov, obloženih z municijo in živili. Vehib paša je brabri abesinski četi, ki je dosegla to zmago, osebno čestital in izjavil, da ne bo abesinska vojska pustila Italijanov niti za korak več dalje. Druge abesinske čete so južno od Sasabaneha napadle proti večeru Italijane, jih vrgle v puščavo in večinoma pobile. Ti porazi vplivajo zelo neugodno na moralno italijanskih čet, ki so itak že izmučene zaradi deževja in malarije.

Zahodni velesili in Nemčija

Pogajanja med Parizom, Londonom in Berlinom - Italija se je v Afriki zaletela

LONDON, 21. novembra. Kljub temu da je v ospredju vprašanje vojne v vzhodni Afriki in sankcij proti Italiji, se vendar posveča tu velika pažnja načrtom zračnega pakta in pred vsem sporazumu z Nemčijo. Na angleški pritisk se vrše sedaj diplomatska pogajanja med Parizom in Berlinom. Čim bodo ta pogajanja zaključena, pride na vrsto tesnejše zblizevanje med Anglijo in Nemčijo in s tem v zvezi tudi letalski pakt, ki Anglijo tako zelo interesira. Vprašanje kolonij, ki ga potiska Nemčija v ospredje, pa do li-

kvidacije vojne v vzhodni Afriki ne bo moglo biti rešeno. Anglija bo dala Nemčiji le zagotovilo, da bo rešila ob primernem času povoljno tudi to zadevo. V zvezi s tem se izve, da je bila Anglija pred italijanskim napadom na Abesinijo že blizu načrta, da ugoti tako nemškimi kot italijanskimi kolonialnim potrebam. Ako bi bila Italija opustila napad na Abesinijo in počakala, bi bila mirnim potom in brez žrtve dobila veliko več, kakor bo dobila v najboljšem primeru v Abesiniji.

Marsejski proces

Prekinjena razprava - Novi branilec obtožencev predlaga odgoditev procesa - Obtoženci nočejo odgovarjati sodišču in odklanjajo vsako hrano - Ali bo porotno sodišče v Aix en Provence kos težavni nalogi?

Po izključitvi odvetnika Desborsa, ki je pred porotnim sodiščem v Aix en Provence branil vse tri obtožence Pospišila, Kralja in Rajiča, so se pojavile težkoče, ki zavlačujejo potek razprave. Mnogi francoski listi obširno poročajo o Desbonsovem incidentu in naglašajo celo v svojih uvodnikih, da je zagovornik Desbons skušal izvajati terorizem pred sodiščem in da porotno sodišče v Aix en Provence ne bo zmoglo svoje težavne naloge in da bo najbrže potrebno izročiti obtožence v roke jugoslovanske pravice.

Novi zagovornik obtožencev, predsednik odvetniške zbornice v Aixu g. Soudineau je predlagal odgoditev procesa, da bi mogel preštudirati vse ogromno gradivo. Državni tožilec Rolle pa je izjavil, da mora proces zaradi zakonskih predpisov teči brez prestanka. Tudi je predlagal, naj bi se vršila vsaki dan samo ena razprava, kar je senat sprejel.

Položaj po izključitvi odvetnika Desborsa je postal zelo mučen za porotno sodišče. Obtoženci nočejo odgovarjati na vprašanja in so pričeli sinoči odklanjati vsako jed. Prav tako niso odgovorili na predsednikovo vprašanje, če sprejmejo novega branilca. Pospišil je celo izjavil, da ne bo govoril dokler se ne vrne Desbons. Ker novi branilec ne bo mogel obvladati obsežnega gradiva, prihajajo v poštev trije odvetniki, ki so bili že poprej določeni kot morebitni zagovorniki, ki bi

novemu branilcu pomagali v obrambi. Sporno je postalo tudi vprašanje glede zaslišanja prič.

O skrivnostnem pismu, ki je bilo poslano porotnikom, so se izvedele nekatere podrobnosti, čeprav je bilo pismo s prilogami vred uničeno. Zaradi tega pisma je nastal oster konflikt, ki je imel za posledico izključitev zagovornika Desborsa. Desbons je namreč hotel s tem pismom doseči razveljavitev obsodbe svojih treh klijentov, ker ne smejo po francoskem pravosodju imeti porotniki nobenih stikov z zunanjim svetom, kar se mu pa ni posrečilo.

Zaradi varnostnih ukrepov v zvezi z marsejskim procesom je bilo doslej aretiranih okrog 60 sumljivih oseb. Tako je bil sinoči aretiran neki mlajši človek, ki je imel českoslovaški potni list in se je izdajal za novinarja ter skušal doseči dostop v sodno dvorano. Oblasti so ugotovile, da je bil aretiran človek potni list ponarejen.

Razprava se bo danes popoldne nadaljevala.

Novi finančni zakon

Bankovci po 500 Din. Podlaga davkov. Pooblastila vladi.

BEOGRAD, 21. novembra. Danes je bil skupščini predložen finančni zakon za proračunsko leto 1936-37. Zakon vsebuje pooblastilo finančnemu ministru, da dovoli Narodni banki izdajo bankovcev

po 500 Din. Bankovec bo imel spredaj podobo kralja Petra II., zadaj pa kralja Aleksandra I. Podlaga za odmero zemljiškega davka je desetodstotni čisti katastrski donos. Obvezniki nameštenskega davka bodo v letu 1936-37 plačali enoodstotno izredno doklado. Vlada dobi tudi pooblastilo za saniranje gospodarstva in državnih financ.

Nove italijanske grožnje

RIM, 21. novembra. Tevere piše o eventualnih posledicah sankcij in pravi, da bi mogel napočiti čas podoben obkoljenju v trdnjavi, ko bo Italija prisiljena s silo najti izhod iz položaja. Evropa se že nekaj let igra z ognjem potom raznih konferenc, paktov, sporazumov in sankcij. Tistega dne pa, ko se bo Italija prepričala o nevhvaležnosti in kršitvi nevtralnosti s strani svojih nekdanjih zaveznikov, bo Evropa že na najmanjši napad na svobodo italijanske akcije v Afriki pričela preklinjati sankcije. Italija bo storila vse, da se osvobodi potrebe uvoza iz tujine. Zlasti glede žita je popolnoma brez skrbi, ker bo lahko sama krila svoje potrebe.

BUDIMPEŠTA, 21. novembra. »Az Est« piše z ozirom na sankcije proti Italiji: »Pričela se je gospodarska vojna proti Italiji. To je nenavadna vojna 50 držav proti eni sami. Dejansko pomeni to prenos afriškega spora v Evropo, vojne, ki prekinja ves promet med večino držav in Italijo. V Afriki grme topovi, okoli Italije pa vlada mir in popoln zastoj trgovine, ki ni nič manj nevaren ko vojna. Bodo sankcije res koristile stvari miru? Prvi in glavni ranjenec v tem boju bo svetovno gospodarstvo, ki bo po velikih izgubah dobilo s temi sankcijami poslednji in najhujši udarec.

PARIZ, 21. novembra. »Action Française« je započela akcijo, da se v znak protesta proti sankcijam prične po Franciji zbirati hrana za Italijo.

RIM, 21. novembra. Italija je v znak represalij proti sankcijam prepovedala uvoz vseh vrst blaga iz vseh onih držav, ki so se priključile sankcijam. V milejši obliki se bo uporabila ta odredba le proti tistim državam, ki izvajajo sankcije s posebnimi obziri, kakor n. pr. Švica. Iz ostalih držav se blago ne sme uvažati ne posredno in ne neposredno. Prav tako je prepovedano tudi izplačevanje potom kliringa v vse države, ki izvajajo sankcije.

VLONDONU SO NEZADOVOLJNI.

LONDON, 21. novembra. Včeraj je Francija odgovorila na italijansko protest no noto zaradi sankcij, kar je vzbudilo tu veliko nezadovoljstvo, ker se je prej naglašalo, da bosta Francija in Anglija odgovorili skupaj, ali vsaj istočasno. Angleški odgovor bo izročen najbrže danes ali jutri. Listi pravijo, da bo Anglija v notni protestirala proti italijanskim trditvam, da Društvo narodov ni proučilo italijanskega memoranduma. S tem v zvezi pravijo listi, da o prekinitvi diplomatskih odnošajev med Londonom in Rimom ni nobenega govora. Ako pa ne bi bila Grandi in Balbo na seji velikega fašističnega sveta, bi bili njegovi sklepi mnogo bolj ostri, kakor so.

BADOGLEVI NAMENI.

PARIZ, 21. novembra. »Ouevre« piše, da prevzema maršal Badoglio poveljstvo v vzhodni Afriki zato, da pospeši operacije, toda takoj, čim bodo zasedene vse obmejne pokrajine, bo ponudila Italija Abesiniji sklenitev miru, ker pričakuje, da bo takrat postala popustljivejša.

Razgledi po svetu

Besede take, dejanja pa drugačna

Kako hitlerjevska Nemčija izvaja germanizacijo narodnih manjšin

Vodja današnje Nemčije je 17. maja l. 1933. imel kot državni kancelar govor v nemškem parlamentu, v katerem je med drugim dejal: »Nova Nemčija ne pozna nikakšne germanizacije, nova Nemčija ne želi iz Poljakov ali Francozov napraviti Nemce.« Narodne manjšine so to izjavo z velikimi upi vzele na znanje. Danes so razočarane. Zakaj od zaključka svetovne vojne pa do danes še nikdar ni bil položaj narodnih manjšin v Nemčiji tako kritičen kot je danes. In vendar je tam šeststo manjšinskih narodov, ki štejejo povsem en in trideset milijona duš, a njihova gospodarska in kulturna bodočnost visi v zraku. Samo poljska in danska narodna manjšina imata od l. 1926 dalje državno urejen manjšinski šolski red in ste službeno priznani kot narodni manjšini. Toda tudi to službeno priznanje obem narodom le malo koristi, zakaj germanizacija se vključ vsemu na zelo lokav način nadaljuje, in ne pomagajo nobene pritožbe in predstavitve. Celo poljski vladni listi so morali tekom zadnjih mesecev ponovno priznati, da je nepremostljivo nasprotje med izjavami voditeljev nemške države in pa prakso.

V Nemčiji je tekom zadnjih let nastala cela velika povodenj raznih zakonov, kojih cilj je takozvana »glajhšaltunga« vsega prebivalstva Nemčije v enoten narodnosocijalistični okvir. Na podlagi teh zakonov se ustvarjajo ustanove in organizacije, ki imajo nalogo v praksi uveljavljati narodnosocijalistična načela. Zakonodajna in eksekutiva niste prav nič jemali v poštev, dejstva, da so v Nemčiji tudi narodne manjšine, kojih avtomatska pritegnitev v te organizacije in ustanove pomeni popolno ignoriranje in ogrožanje njihovih nacionalnih interesov. Ko centralna državna uprava ni mogla več ostati gluha za reševalne pritožbe s strani zastopnikov manjšinskih narodov, je formalno pri notranjem ministrstvu ustanovila poseben odsek za študiranje vprašanja, kako nacionalnosocijalistični zakoni uplivajo na nenemške narodnosti v Nemčiji. Ta odsek nima druge naloge in tudi ne druge pravice, nego da v posameznih slučajih pritožb enostavno izjavi, da zakoni nove Nemčije tudi na narodne manjšine ugodno uplivajo in da jih je radi tega treba v polnem obsegu izvajati.

Novi državljanski zakon Nemčije pomeni novo etapo v postopni germanizaciji narodnih manjšin. Zakon obvezuje vse državljane k »zvesti službi državi in narodu«. Organizacije narodnih manjšin so imele že ponovno priliko, zagotoviti in tudi dokazati svojo »zvesto službo« državi, ki ji hočejo z vojaško službo, plačevanjem davkov in izpolnjevanjem vseh drugih državljskih dolžnosti biti vdani in zvesti sinovi. Prav tako odločno so

pa izjavljali in izjavljajo, da hočejo ostati zvesti svojem, ne pa nemškemu narodu. Zato odklanjajo takozvano delovno službo, ker je i po svoji zakonodajni osnovi i po svoji praksi izrazito nemškonacijska, narodnosocijalistična ustanova, ki naj prvenstveno služi vzgoji v narodnosocijalističnem svetovnem nazoru. Narodne manjšine so izjavile svojo pripravljenost, sodelovati v telesni delovni službi, zahtevale so pa, da se jih naj ne sili k pouku v delovnih taboriščih, ampak naj se jim da možnost, da si pripravi narodnih manjšin dobe za svoj prosti čas učitelje iz vrst svojih narodnosti, ki jih bodo poučevali v lastni narodni zgodovini in kulturi. Notranji minister je to zahtevo »po nalogu najvišjega vodstva« odklonil in mladina nenemških narodnosti bo morala še naprej prisostvovati pouku o nemškem svetovnem nazoru, prirojenem po narodnosocijalističnih načelih, bo še vnaprej smela govoriti v svojem maternem jeziku samo izven službe, še naprej ne bo smela v delovnih taboriščih čitati svojih narodnih časopisov itd. Notranji minister Frick je deputaciji danske manjšine utemeljil to odločbo, da je nemška delovna služba v tako tesni zvezi z vojaško službo, da ni mogoča kakšna posebna ureditev za narodne manjšine ter da »so posebna taborišča za mladino narodnih manjšin ne samo nepoželjna, ampak tudi v praksi neizvedljiva«. Dansk dnevnik »Fleusborg Avis« je o tem poročal pod značilnim naslovom: »Ne« iz Berlina! Odlična poljska oseba iz Nemčije pa je izjavila, da je »delovna služba, kakor se prakticira v Nemčiji, germanizacija, četudi ne zahotena, pa vendar dejanska«.

Ta način germanizacije pa v Nemčiji ni edini, zakaj poleg tega imajo tam še vsako soboto takozvani državni mladinski dan, ki se ga mora udeleževati tudi mladina nenemških narodnosti, in ki služi izključno narodnosocijalistični nemški propagandi. Novo nemško kmečko dedno pravo je oropalo kmete nenemških narodnosti pravice razpolaganja s posestvom. Novi nemški zakoni o kolonizaciji služijo ponemševalnim stremljenjem v obmejnih krajih, kjer bivajo narodne manjšine. Nemško časopisje je vodilo veliko kampanjo proti italijaniziranju nemških krajevnih imen na južnem Tirolskem, v Nemčiji se pa dan za dnevno poljska in druga nenemška krajevna imena nadomeščajo z nemškimi. In tako dalje!

Skoro neizčrpna je vrsta načinov, kako narodnosocijalistična Nemčija svoje germanizacijske načrte sistematski in dosledno izvaja do vseh podrobnosti, v osterm nasprotju z izjavami njenih voditeljev, ki so namenjene kot pesek v oči širokemu lahkovernemu svetu. V. S.

Socialni problemi

Današnji hudi časi in najemnine

Težke milijone plačajo mariborski najemniki vsako leto za najemnine — V barakarjih, vagonarjih in deložirancih se odraža velika stanovanjska mizerija — Kdaj bo konec temu socialnemu zlu?

Najmanj kar mora imeti vsak posameznik, bogatin in revež, je to, da ima kruh in streho nad glavo. To je za vsakega posameznika prva in najvažnejša življenjska potreba.

Našem mestu in v vseh mestih naše države predstavlja že vsa leta po vojni neizmerno težje breme za človeka stanovanjska najemнина, za katero mora odšteti vsak mesec tretjino in še več svojih prejemkov. Prav zaradi tega mu preostanek zaslužka ne zadostuje niti za najnujnejše življenjske potrebe in je tako resno ogrožen njegov in njegove družine obstoj. Hišni posestniki branijo svojo posest, ki je obdržala vrednost, med tem ko je padla vrednost denarja. Najemniki pa so že zaradi manjvrednega zaslužka onesposobljeni za kak večji boj,

ki bi jim utegnil prinesiti uspeh. Hišni posestniki samovoljno zvišujejo najemnine ne oziraje se na socialno bedo, ki grize naše meščane. Najemniki pa se borijo za pravice, čeprav so jim zajamčene v ustavi.

Veliko se je že govorilo in razpravljalo o ureditvi stanovanjskega problema, ki je postal po ukinitvi stanovanjske zaščite naše najhujše socialno zlo. Poskušalo se je z raznimi načini, sestavljale so se resolucije, na shodih in predlagale parlamentu in vladi, toda — zaman. Čeprav je naloga vsake urejene družbe, da izkoriščanje nikoli ne zadene človekove hrane, stanovanja in obleke. V naši drž. . . p: nimamo zakona, ki bi onemogočal izkoriščanje človeka v tem, kar mu je najpotrebnejše. Kriza je vedno

hujša in vedno neznosnejše postaja tudi stanovanjsko vprašanje.

Veliko stanovanjsko mizerijo v našem mestu najočitneje izpričujejo barakarji, vagonarji in deložiranci. Kričeč stanovanjski problem pa se nam najočitneje odraža v porastu plačanih najemnin. Tako so mariborski stanovanjski najemniki plačali leta 1928 za najemnine skupno 17 in pol milijona dinarjev; leta 1929. nad 26 milijonov, leta 1930. so plačali 29 in pol milijona, leta 1931. nad 32 milijonov, leta 1932. pa so najemnine narasle že preko 35 milijonov dinarjev. Pri tem znesku je ostalo vsa leta sem. Niso pa v gornjih številkah upoštevane najemnine v novih hišah, ki so oproščene davkov, ker je v novih hišah kontrola nemogoča.

Kako pereče je najemniško vprašanje v Mariboru kaže dejstvo, da je morala mestna občina ponovno kupiti od železniške direkcije rabljene vagone in jih preurediti za stanovanja brezdomcev. To je žalostna slika današnjega časa. Neuvidevnost hišnih posestnikov pa se odraža tudi v številnih deložacij, ki smo jih imeli letos v Mariboru nad 200. Nešteti so prav žalostni primeri, ko je hišni posestnik sredi najhujšega mraza postavil na ceste ubogo družino brezposelnega delavca. Če računamo, da stanejo

v Mariboru enosobna stanovanja od 150 do 490 dinarjev, dvosobna pa od 400 do 800 in če vzamemo za primer delavca, ki zasluži na mesec 350 dinarjev in uradnika, ki zasluži na mesec 1200 din. si kaj lahko ustvarimo jasno sliko današnje stanovanjske mizerije, o kateri govore in pišejo da je ni.

Najemniško vprašanje je eminentno važno socialno vprašanje. Kakor oster klin pa se zajeda v vse naše gospodarstvo od zadnjega poraznega znižanja prejemkov državnim nastavlencem. Prej ko slej bo morala priti pomoč od zgoraj, ker so najemniki nujno potrebni zaščite proti izkoriščanju. Najemniki kratkoma lo sedanjih najemnin več plačevati ne bodo mogli. Silno redki so hišni posestniki, ki so svojim najemnikom državnim nastavlencem po usodnem mesecu oktobra znižali najemnine. Vendar pa to znižanje ne presega 10%, dočim je državni nastavljene izgubil na svojem zaslužku povprečno 25%.

Neštetokrat se je naglašalo, da primanjkuje v Mariboru manjših stanovanj, da se mnogo zida in da je vendar vkljub temu stanovanjsko vprašanje iz dneva v dan bolj pereče. O vsem tem in še o marsičem drugem pa bomo spregovorili v posebnem članku.

Kulturni razgledi

Jenkova proslava v Narodnem gledališču

Lepo uspel koncert Ipavčeve pevske župe

Ipavčeva pevska župa je v proslavo stoletnice rojstva našega pomembnega in velikega skladatelja Davorina Jenka priredila včeraj zvečer v tukajšnjem Narodnem gledališču vokalni koncert s pestrim in slikovitim sporedom, ki je vodil poslušalce v bogastvo D. Jenkove stvariteljske glasbene sile ter njegovih muzikalnih umotvorov. Za omenjeni koncert se je vneto in skrbno pripravljalo 6 pevskih društev, ki so nastopila na tem koncertu s svojim članstvom. Koncert sam je bil slikovita revija naše pevške kulture v Mariboru in bližnji okolici. Uvodoma je spregovoril predsednik Ipavčeve pevske župe skladatelj prof. Vasilij Mirk. Označil je velik pomen Davorina Jenka v razvoju jugoslovanske glasbene kulture. Davorin Jenko se je kakor svetel me teor pojavil na slovenskem jugu. Zapuстил je svojo ožjo domovino Slovenijo, pustil je svoje pravne studije, ter pohitel med brate Srbe, da tam kot sin Gorenjske, najsevero-zapadnejšega dela jugoslovanske zemlje, z glasbeno in skladateljsko tvornostjo zbuja zavest nacionalne pripadnosti ter jugoslovanskega nacionalnega edinstva.

Davorin Jenko je zapel otožne in vesele, nežne in tople, toda dal nam je tudi našo marsejezo, mogočno »Naprej«, dal je »Bože pravde«, ki je postala jugoslovanska himna. Na to slednjo skladbo smemo Slovenci še prav posebno biti ponosni. Davorin Jenko je bil med pionirji glasbene kulture in aktivnosti. Zato bo njegov spomin večno živel v zgodovini našega naroda.

Po teh zgoščenih in pristrčno podanih izjavah našega odličnega glasbenika prof. g. Mirka je sledilo izvajanje obsežnega koncertnega programa, pri katerem je nastopilo 6 pevskih društev v devetih programnih točkah. Po odmoru je bil na sporedu nastop našega odličnega koncertnega peveca g. Avgusta Živka, ki je, po prof. Mirku spremljan na klavirju, zapel »Strunam«, »Dve utvi«, in »Kam?«. O samem koncertu sledi v eni naslednjih števil obširnejše poročilo. Obenem bi v zvezi s tem koncertom pripomnili, da se je gledališče izkazalo za prirejanje koncertov kot prav primerno in zlo akustično. Obisk bi pa bil lahko boljši.

Spočetna gibanje

Tek Osvobođenja. Kakor vsako leto, priredi tudi letos ISSK Maribor dne 1. decembra tradicionalni tek skozi mariborske ulice za Vahtarjev pokal.

Vsi nogometaški sodniški kandidati s področja sodniškega odbora v Mariboru so črtani, ker niso izpolnili pogojev za prijavo k izpitu. Tako je namreč sklenil sodniški odbor pri LNP na svoji zadnji seji.

Jugoslovanska plavalna reprezentanca za olimpijado imenovana. Jugoslovanski plavalni savez je na svoji sinočni seji sklenil, da odpotuje na olimpijado svojo reprezentanco, in sicer za waterpolo in stafeto 4 krat 200 m svobodno. V reprezentanci bodo med drugimi Wilfan (Ilirija), Stocker (Viktorija) ter Senjanovič (Jadran) ter Gazzari (Jug). Osnovan bo tudi poseben fond, da zbere potrebna sredstva za našo reprezentanco.

Varaždinski in ptujski nogometaši v Mariboru. V nedeljo 24. t. m. bodo v Mariboru gostovali varaždinski in ptujski nogometaši, ki bodo nastopili proti SK Ptuj in SK Železničar, v drugi pa Varaždinski SK in SK Železničar.

Ptujske novice

Velik požar na Dravskem polju. Preteklo nedeljo okrog polnoči se je nenadoma zasvitalo nebo nad Sv. Lovrencem na Dr. p. V gospodarskem posloplju, last

šumarskega nadsvetnika inž. Janka Urbasa, je izbruhnil požar, ki se je razširil na ostala gospodarska poslopja in stanovanjsko hišo, tako da je skoraj cela domačija obstoječa iz pet objektov, postala žrtev požara. Zgoreli so vsi poljski pridelki na gospodarsko orodje, med temi dva stroja, večja količina drv, uničeno je tudi 2000 komadov strešne opeke. Živino so le s težavo rešili. Škoda je ocenjena na Din 88.000, medtem ko je domačija zavarovana za 62.000 Din.

Nezgoda. V ptujsko bolnišnico so pripeljali 34 letnega viničarja Franca Kandriča iz Prerada obč. Oslusovci, s težkimi opeklinami po vsem telesu, posebno na obrazu in prsih in rokah. Opekline je dobil pri gašenju požara, ki je pred dnevi izbruhnil v Preradu pri Moškancih.

Ljutomeške novice

Naš narodni poslanec Avgust Lukačič priredil v nedeljo, dne 17. v Resnikovi kavarni ob veliki udeležbi člarski sestanek JNS, na katerem je postal zelo zanimivo in objektivno politično poročilo, kateremu so vsi navzoči z veliko pažnjo sledili. Vsesplošno se je izrazilo želja, da se taki sestanki vrše po vseh občinah v našem srezu. Na sestanku se je poslancu Lukačiču izrekla soglasna zaupnica. Le tako naprej, naš Luka!

Spominajte se CMD

Mariborske in okoliške novice

Limbuški slučaj se razjasnjuje

Pravilnost nove smeri v preiskavi — Se nekaj zanimivih okoliščin — Vse skupaj fingirano?

Potekli so že trije dnevi od skrivnostnega limbuškega slučaja, kjer gre za razjasnitev slučaja, kdo je 11 letnega dijaka Schreija zvezal, mu zamašil usta, nato pa udril v sobo mariborskega trgovca F. Greinerja. V smislu prijave je bil dotični neki maskirani razbojnik, za katerim pa ne morejo študentski orožniki najti nikakšnega sledu. Že včeraj smo poročali, da so vsa številna zasliševanja v teku ponedeljka, torka in srede ostala brezuspešna, ker so vsi osumljenci mogli izkazati upravičen alibi. Včeraj ves dan pa so orožniki zasliševali sosedove, ki pa niso vedeli glede predmetnega slučaja ničesar konkretnega izpovedati. Pri preiskavi je bil navzoč tudi mariborski trgovec F. Greiner, lastnik omenjene vinčarije. Orožniki so si v njegovem spremstvu in na podlagi njegovih informacij točno in temeljito ter ponovno o-

gledali dejanski položaj. K včeraj omenjenim čudnim okoliščinam o hudem psu, ki pa je ostal popolnoma pasiven, o le-tem čevlju, ki so ga našli v krmi na podstrešju, ter že pred tedni ukradenimi ključki Greinerjeve sobe, se je priključila nova okolnost, ki vodi in podpira novo smer v preiskavi. Dognalo se je namreč, da je popolnoma izključeno, da bi mogel odrasel človek velikosti in telesne strukture kakor jo je bil glede razbojnika opisal 11 letni dijak Schrei, skozi napravljenno odprtino zlesti v Greinerjevo sobo. Omenjena odprtina bi morala na podlagi ugotovitve na lice mesta biti za odraslega človeka skoro še enkrat večja.

Orožniki zaslišujejo tudi ves dan razne priče. Se sedanji potek preiskave pa kaže v to, da je bila vsa reč najbrže fingirana.

jejo slavi 45. pešpolka, ki se vrši v soboto 23. t. m. ob 11. uri, v kasarni Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. (Meljska cesta).

Danes elitni spored v Veliki kavarni. Kino restavracija. Danes okusno pripravljena zajčja pečenka, jutri sveže morske ribe, brodet, rižot itd.

Ivanjkovci. Tukajšnja vinarska zadruga Jeruzaleščan priredi svoj vsakoletni vinski sejem in to XI. dne 7. januarja 1936 v tukajšnji dvorani. Pripuščena bodo le vina iz ormoško-ljutomerskega okoliša. Do takrat bodo vsa vina in tudi najboljša popolnoma razvita in čista. Za proizvajalce kakor za kupce bo to najprimernejši čas, prepričati se o letni kakovosti in skleparju kupi.

Nočno lekarniško službo imata danes v četrtki Minaškova in Albaneževa lekarna, jutri v petek pa Maverjeva in Sirkova lekarna.

Konec ciganske kolonije v stražunski džungli. Zanimiva karavana 17 vozov, napolnjena s cigani, je pasirala včeraj Pobrežje. Varnostni organi so namreč odpremili vse ciganske družine, ki so imele svoje bivališče v stražunski »džungli« in ki še niso pristojni v Pobrežje, v razne smeri. Vsak voz je spremljal po en orožnik na kolesu. Odpravili so jih v Prekmurje, pa tudi v Medjimurje, na Krainko in Cirkovce na Dravskem polju, kjer je v teku let nastala pravcata ciganska kolonija.

Ciganka — vedeževalka — sleparka. Nedavno se je sestala 39 letna ciganka Marija Rojeva v neki gostilni v Limbušu z mlado tkalko, ki ji je na vsak način hotela prerokovati srečo v ljubezni. Po dolgem nagovarjanju je mladenka le pristala. Morala je prinesiti 7 stotakov, par novih čevljev in zlat prstan. Vse to je ciganka dejala, da rabi pri prerokovanju. Mladenka radovedna, kaj ji bo naklonila usoda, je zahtevano res prinesla. Takrat pa se je pričelo »čaranje«. Morala je priseči, da o tem ne bo nikomur ničesar pravi, ker se sicer vse izjalovi, nato pa je ciganka govorila reke nerazumljive besede in dejala, da bo tkalka dobila vse stvari naslednjega dne, ko ji bo povedala srečo, nazaj. Toda ciganke niti denarja, čevljev in prstana ni bilo več. Včeraj pa je prevarana mladenka v Vetrinjski ulici nenadoma zagledala sleparko. Obvestila je o tem stražnika, ki je ciganko aretirala. Izročili jo bodo sodišču.

Napad v Pujskem gozdu. Včeraj popoldne je neki mlajši moški brez vsakega vzroka napadel 13 letnega meščansko šolskega učenca Ivana Mlakarja in ga s palico pobil na tla, nato pa ga do nezvesti pretepel. Ljudje, ki so dečka našli v Pujskem gozdu, so odredili prevoz dečka v Maribor k šolskemu zdravniku, ki mu je nudil prvo pomoč.

Smrti padec. V Zgornji Sv. Kungoti se je smrtno ponesrečil 55 letni upokoje-ni železničar Jernej Zelenko. Med spanjem je padel z ležišča na senu na pod tri metre globoko in so ga našli zjutraj mrtvega na podu.

Mrtvega so našli v takozvanem Aninem potoku nad Pekrami posestnika Al. Pušclca iz Lobnika.

Zrtev igre. Včeraj popoldne se je v garderobi gimnazijske telovadnice ponesrečil 14 letni Milovan Godina. Med igro mu je njegov součenec vrget v glavo veliko z žimo napolnjeno žogo s tako silo, da je Milovan padel in si zlomil desno roko. Milovana so reševalci prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Neznaten vzrok — hude posledice. V Trnčah pri Sv. Marjeti je 40-letni mali posestnik Franc Solatnik dolgoval neke-mu bogatemu posestniku 95 Din. Ko je bil Solatnik s svojo ženo zdoma in so bili njegovi otroci sami, je upnik poslal svojega hlapca po Solatnikovo kravo in mu jo odpeljal. Seveda je zaradi tega možu-dolžniku kri zavrela in je še istega večera vdrl v veleposestnikov hlev ter vzel svojo kravo nazaj. Takrat pa je hlapec navalil z vilami na Solatnika in ga strašno obdelal. Poškodoval mu je hrbtenico in mu z udarcem zlomil levo roko. Težko poškodovanega Solatnika so včeraj pripeljali v mariborsko bolniš-nico, napadalec pa se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Sreča v nesreči. Včerajšnji dan je bil za ključavničarja Franca Jelena skoraj usoden. Uslužben pri neki tvornici na

GRAJSKI KINO Telefon 22-16

Od danes dalje najboljša veseloigra, ki bo zabavala celi Maribor

„Gospod brez stanovanja“

Bomba smeha! Herman Thimig, Paul Hörbiger, Leo Slezak so imena, ki jamčijo za zabavo!

Kino Union. Danes premijera letošnjega edinega filma slavnega tenorja Josipa Schmidta »Moj najlepši dan«. Film očarljivega petja, zabave in humora.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 21. novembra ob 20. uri: »Beneška noč«. Red C. Znižane cene.

Petek, 22. novembra: Zaprt.

Sobota, 23. novembra ob 20 uri: »Vihar v kozarcu«. Red A.

Nedelja, 24. novembra ob 15. uri: »Vihar v kozarcu«. Ob 20. uri: »Majda«. Krstna predstava.

Prva popoldanska predstava bo v nedeljo, 24. tm. ob 15. uri. Ponove prav efektno in zabavno Frankovo veseloigro »Vihar v kozarcu« s Stefo Dragutinovičev v glavni ženski vlogi.

Krstna predstava izvirne Knaflič-Kozinove operete »Majda« bo v nedeljo, 24. tm. zvečer. Tekstovno jo je za oder priredil Ferdo Delak. Znani ljubljanski režiser, ki je prevzel mariborsko režijo tega dela. Ostro ritmično in temperamentno glasbo je »Majdi« napisal prof. M. Kozina, besedilo pesmi je oskrbel Mirko Jelačin. Scenski načrt in sceno samo je izdelal akad. slikar Lj. Ravnikar. »Majda« je pravzaprav operetna groteska ter bo zrežirana in inscenirana na revijski način. Krstna predstava se pričakuje z velikim zanimanjem.

Koroški cesti je bil zaposlen pri nekem novem stroju. Po nesrečnem naključju je Jelen prišel z roko med gonilni jermen in le izredni sreči je pripisati, da mu stroj ni odtrgal roke. Popolnoma nepričakovano je namreč Jelen izmotal v zadnjem trenutku roko ter odnesel le nekaj lažjih prask.

Vsi štirje Zrinski oproščeni. Mariborski mali kazenski senat, ki mu je predsedoval sos. Lenart, je obravnaval slučaj, ki se je pripetil dne 3. marca t. l. v neki gostilni v Moškanjcih, kjer so napadli finančnega podpreglednika Albina Janjšo, ki so ga pograbili in na tleh ležečega suvali ter mu končno še odvzeli bajonet. Dogodek se je pripetil, ker je podpreglednik Janjša hotel zapleniti dotičnim igralne karte, ker so bile nezi-gosane. Omenjeni dogodek je imel svoj epilog pred mariborskim okrožnim sodiščem. Obtoženi so bili omenjenega dejanja 60-letni gostilničar Aleksander Zrinski, 24-letni natak Rudolf Zrinski, 28-letni gostilničarski sin Joško Zrinski, 31-letni gostilničarjev sin Viktor Zrinski ter 37-letni trgovec Peter Zelka. Na podlagi potoke razprave se senat ni mogel prepričati o krivdi petih obtožencev ter je vse štiri Zrinske in Zelko oprostil krivde in kazni.

Nazaj pa ni bilo ne krave, ne denarja. K viničarki Alojziji Korošak je pri Sv. Barbari v Slov. goricah je prišel neki delavec in ji dejal, da ji bo prodal kravo na sejmšču v Mariboru in da ji bo plačal za kravo 400 dinarjev. Kravo je odpeljal, minilo je več tedov, pa ni bilo nazaj ne delavca, ne krave in ne denarja. Korošakova je zadevo prijavila državne-mu tožilstvu.

Falško veleposestvo oškodovano. Iz zasilnega skladišča drv v Lobnici so neznan huncveti ukradli in odpeljali 12 kubnih metrov bukovih drv. Drva so last falskega veleposestva. Tatune zasledujejo.

Šmarnica... Neki posestnik na Pobrežju je bil ovaden državnemu tožilstvu v Mariboru, ker je dajal v promet šmar-nico in ker ima posebne raznašalce, ki prodajajo strankam šmarnico.

Bil je vinjen in ni vedel, kje se nahaja... Na meji so zalotili naši graničarji, in sicer na Placu, 26 letnega avstrijskega državljana Primusa Napetschana. Ko so ga prišli, je dejal, da je malo vinjen in da ni vedel, da je prekorajčil mejo. Izgovor mu seveda ni veliko pomagal.

V Abrahamovem objemu

Skromno, skoraj neopaženo, je praznoval 17. t. m. v krogu svoje rodbine svojo 50-letnico rojstva obratovodja tovarne papirja in lepenke na Sladkem vrhu g. K u k e c Andrej. Ni mu bila lahka življenjska pot. Z muko in neverjetno energijo si je ustvarjal položaj, ki ga danes zavzame. Življenje je izklesalo iz njega kamenit značaj, saj je malo takih, ki bi presojali vsak življenjski pojav s tako prirojeno objektivnostjo kakor on. Jubilant je rojen na Vinici. Hrepeneč po strokovni izobrazbi je prepotoval — lahko bi rekli — vse države srednje Evrope, kjer je videl, koliko je trpel pred in med svetovno vojno v teh državah slovanski živeli. Kot pravi Zagorec si je v teh dneh prisegel, da bo vedno in povsod podpiral moralno in materialno vse nacionalne korporacije. Tako ga vidimo danes v vseh nacionalnih organizacijah na najvidnejših mestih. Saj vodi kot starosta sokolsko četo na Sladkem vrhu od njene ustanovitve do danes s tako poštrevnostjo, doslednostjo in vztrajnostjo, da ga ima vso članstvo v čislju kot nenadomestljivega očeta. Tudi pri krajevni organizaciji NO vodi predsedniške posle ter je odbornik podružice CM. Jubilant je vzoren zakonski so-drog ter srečni oče štirih krepkih ter zdravih otrok; kot obratovodja pa je nezproslen zagovornik socialnih pravic delavstva. Jubilantu želimo iz dna srca mnogo let zdravja ter zadovoljstva, da bi dočakal ponovno Abrahama.

Smučarska šola Mariborskega smučarskega kluba. Smučarska gimnastika za dame in gospode vsako sredo. Po zimi tečaji za: deco, začetnike, zaključene družbe, splošni tečaji v Mariboru in pri Pohorskem domu. Prijave, informacije ustne in pismene v Jurčičevi ulici 8 (trgovina Stotec).

Odprta noč in dan so groba vrata... V Košakih na Aleksandrovi cesti št. 17 je umrl v starosti 53 let znani tvorčičar Emerih Wögerer. — V splošni bolnišnici je preminul v cvetu mladosti trgovski pomočnik Otmar Finžgar, star 21 let. — V Zgornjem Radvanju št. 9 pa je izdihnila 71 letna Magdalena Kolman. Pokojnim časten spomin, žalujočim naše toplo so-čutje.

Redek lovski plen. Šolski upravitelj g. Ferenčak iz Ivanica in trgovec J. Pinter sta ustrelila vsak po enega velikega stepnega orla, od katerih so bili glasom statistike v zadnjih 25 letih ustreljeni samo 4. O imenovanem ptici vemo, da je izredno plaha stepna ptica in da spada k takozvanemu visokemu lovu. Jeseni potuje preko Perzije in južne Rusije v toplejše kraje in se pri tem izogiba gričevja. Lepa eksemplarija se nahajata pri znanem mariborskem nagačevalcu Zirin-gieru.

Naša druga avenija. Pred nedavnim smo obširno poročali o velikopoteznem regulacijskem načrtu glede Tomšičevega drevoreda, ki bo po preureditvi prav-

cata avenija. Kanalizacija se bo pričela še to leto, spomladi pa se bodo v etapah pričela regulacijska dela.

Tudi v Razlagovi ulici so nasadili mesto posekanih kostanjev jesene, kakor v Maistrovi ulici. Obe omenjeni ulici namerava mestni gradbeni urad urediti kot vzor in sodobni ulici s širokimi hodniki in 6 m cestiščem.

Za eno nadstropje nadzidujejo enonadstropno vogalno poslopje na Aleksandrovi cesti 42, oziroma Meljski cesti 1. Omenjena hiša je last tukajšnjega gostilničarja g. A. Zoriča. Priporočati je, da bi njegovemu zgledu sledili tudi drugi hišni lastniki ob Aleksandrovi cesti, katere si-cher dobri vtis kvarijo le še nekatere ni-ške hiše, ki nikakor ne spadajo več v okvir te lepe in učinkovite mariborske ceste. Glede nekaterih pritličnih stavb pa bi bilo na mestu, ako bi se s posrečeni-mi in slikovitimi reklamnimi ploskvami markirala višina stavbe ter izpolnjevale odprtne, ki so nastale radi nizkosti stavb sredi višjih stavb. Zakaj ne bi v tem ozi-ru tudi v Mariboru posnemali posrečenih vzorcev, s katerimi so si pomagali v dru-gih mestih?

Lastniki radio-aparatur v palači Po-kojninskega zavoda in na Kralja Petra trgu opažajo že dolgo, da silno motijo sprejemanje neblokirane elektriške na-prave nekje v bližini, motilec pa doslej kljub vsem naporom niso mogli izslediti. Zaradi tega pozivajo radiofonski od-delek pošte, da zadevo temeljito preišče in uredi, ker bodo naročniki sicer pri-morani, naročnino odpovedati.

Velika gospodarska afera v Mariboru. Pod tem naslovom je prinesel naš list od 16. t. m. na tretji strani objavo, da je neki član tukajšnje zadruge »Gospodar-sko društvo«, ki ima svoj sedež na Alek-sandrovi cesti št. 43 I, prijavil odbor-nike in člane vodstva te zadruge držav-nemu tožilstvu zaradi velikih nerednih manipulacij pri eksportu svežega sadija in da je na ta način oškodovanih več do-baviteljev za velike svote. Uduženje sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev za dravsko banovino s sedežem v Mari-boru, Jurčičeva ul. 8 II., nas naproša za objavo, da člena naša zadruga, kakor vse druge slične zadruge, niso članice tega prisilnega Uduženja eksporterjev za dravsko banovino, ter tudi nima Udu-ženje s temi zadrugami nobene zveze.

Ljudska univerza. Danes v četrtki predava g. univerz. prof. Dr. Nagy iz Za-greba o zapadni Afriki in Kanarskih oto-kih, Skioptične slike!

Akademija Sokola I. se na splošno že-ljo občinstva ponovi v nedeljo 24. tm. ob 3. popoldne v kadetnici. Vstopnina za deco 1 Din, za starejše 4 Din.

Zveza Maistrovih borcev poziva svoje člane, da se v spomin, ko se je z uspešno akcijo Maistrovih borcev stvarno odlo-čila usoda Maribora, udeležijo krstne sla-ve 45. pp. v soboto, dne 23. XI. ob 11. uri v Meljski vojašnici.

Uprava mariborskega pododbora Udu-ženja rezervnih častnikov in bojnikov vabi gg. rezervne oficirje, da prisostvu-

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

»Danilo,« mu je dejala, »Habakuk umi-
a, pomagaj mu!«
»Habakuk? Kje?« se je začudil zdrav-
nik.

»Bila sem pravkar pri njem v njego-
vem domovanju. Hiti!«

»Kje si bila? Kje leži?«

»V votlini ob Jasnici.«

»Kakšni votlini?«

»Pokažem ti.«

Zdravnik ni vedel, kaj naj stori. Misli-
je, da si je Sida v svoji zmedenosti tudi
to izmislila. Ko je pa videla, da se obo-
tavljja, mu je pokazala starčeve zapiske.

»Tu, glej, to mi je izročil.«

Zdravnik je v naglici pogledal papirje
in običal pri stavku »Jaz Jakob Silan —
Habakuk...«

»Jakob Silan?« je vzkliknil, in le ma-
lo je manjkalo, da mu zapiski niso padli
iz rok.

»Habakuk je brat mojega starega očeta,
« je vzkliknila Sida. »Povem ti vse, a
sedaj hiti!«

Dasi še ni mogel zbrati svojih misli in
razumeti te skrivnostne in tako nepriča-
kovane novice, se je vendar vdal in
molče sledil Sidi. Hitela je tako spretno
po skoraj neprehodnih strminah, da jo je
s težavo dohajal. Ko sta pa dospela do

vhoda v samotarjevo votlino, je sonce
že zahajalo za gozdnate vrhove na za-
hodu. V votlini je bilo čisto temno. Zdrav-
nik je potegnil iz žepa električno svetil-
ko, jo prižgal in posvetil. Ležišče je bilo
prazno.

»Kje je?« je vprašal.

»Zavlekel se je v grob.«

»Kakšen grob?«

»Tu zadaj mora biti nekje.«

Sida je stopila k neke vrste omari,
zbiti iz nepostruženih kosov desk, ki je
bila postrani odmaknjena od stene. Za
njo je zijala temna, ozka in nizka od-
prtina.

»Tu,« je vzkliknila, »tu notri...«

Zdravnik je posvetil v odprtino. Od-
znotraj je opazil malo večji prostor.

»Habakuk! Stric!« je zaklicala Sida, a
starec ni odgovoril.

»Saj tu notri ni mogoče...« je za-
mrmral zdravnik.

»Poizkusi po kolenih.«

Dr. Frangež se je vdal, dasi nerad.
Pokleknil je in se trudoma s svetilko
pred seboj splazil v luknjo. Svetilka je
razsvetlila majhno, komaj tri metre dol-
go, dva metra široko in poldrug meter
visoko votlino. Na tleh je zijala druga,
ozka, a dolga odprtina. Ko je dospel

do nje in posvetil, ga je prevzela tiha
groza, kakor še nikoli prej v vsem živ-
ljenju. V tej tesni, a precej globoki ja-
mi, ki si jo je bil sam izkopal že Bog ve
kdaj, je ležal Habakuk zleknen vzrak
in z na prsih sklenjenima rokama. Oči je
imel odprte, a v njih ni bilo več bleska
življenja. En sam pogled, in vedel je, da
je vsaka pomoč že prepozna. Starec je
bil mrtev....

»Stric!« je zaklicala Sida, ki se je bila
priplazila za zdravnikom v votlino. Ko
se je pa ozrla v grob in opazila mrliča,
je presunljivo kriknila in se krčevito
stisnila k Danilu.

»Mrtev...« je zaječala.

»Mrtev.«

»Zatisni mu vsaj oči. Te oči...«

Med tem, ko se je zdravnik z naporom
in s težavo sklonil preko roba do mrli-
ča, je Sida pokleknila na tla, sklenila ro-
ke in molila:

»Oče naš, kateri si v nebesih...«

»Kaj naj storimo?« je vzkliknil zdrav-
nik. »Tako ga ne moremo in ne smemo
pustiti.«

»Prosil je, naj ga ne vznemirjamo. Tu
hoče počivati. To je bila njegova zadnja
volja.«

»Napravi bom prijavo.«

»Ne,« je prosila Sida.

»Moram, to je moja zdravniška dolž-
nost.«

»A pokopan mora biti tu, v grobu, ki
si ga je sam izkopal.«

»Ne bo mogoče.«

»Mora biti.«

»Dobro. Poizkusim. Morda dobim do-
voljenje. Potem bi se moral njegov grob
vsaj blagosloviti. A kako? Kako naj pri-
de duhovnik sem?«

»To mi ni mar. Počivati mora tu.«

»A sedaj pojdiva.«

»Ne, tu ostanem,« je vzkliknila Sida.

»Tu, ponoči?«

»Saj vendar ne more ostati sam.«

»A še manj moreš ti ostati pri njem.
To ni za žensko; še za moškega ne bi
bilo.«

Sida se je še dolgo upirala in nazadnje
jo je moral skoraj s silo izvleči iz votli-
ne. Pa še zunaj je silila nazaj. Razbur-
jenje ji je docela zameglilo razum. Prijel
jo je za roko in vlekel za seboj po stezi
in po pečinah ter iskal s svetilko v ve-
černi temi varnih stopinj.

»Ko sta prispela do doma, jo je izročil
v varstvo Matildi in Heleni, sam pa je
stopil k Silanu ter mu sporočil, kako je
Sida našla Habakukovo skrivališče, in
njegovo smrt. Silan je prebledel.

»Veste kdo je bil?« je vprašal zdrav-
nika.

»Vem.«

»Kdo?«

»Vaš stric Jakob Silan.«

Silan se je zdrznil.

»Veste to zagotovo?«

»To potrjujejo njegove listine.«

»Kakšne?«

Iz življenja in sveta

Donski kozaki v Abesiniji

**Abesinska konjenica pod vodstvom ruskega polkovnika — Kako so prišli kozaki iz Rusije v Abesinijo? — Ču-
dovita življenjska zgodba atamana Krilenka**

Abesinska konjenica šteje okoli 100.000
mož. Poveljuje ji donski kozak polkov-
nik Ivan Štefanovič. Zanimivo je, kar
poroča neki dopisnik ruskega emigrant-
skega časnika. Po njegovih informacijah
so se v preteklih letih naselili kozaki v
Abesiniji v večjem številu. Malokdo ve,
da so se že v bitki pri Adui leta 1896 bo-
rili ruski kozaki na strani Abesincev pod
vodstvom slavnega atamana Krilenka.
Drzen in gromovit naval teh pustinskih
jezdencev na italijansko vojsko je bil te-
daj za preplašene Italijane usodepolen.

Vprašanje je le, kako so neki prispeli
kozaki iz daljne Rusije v Abesinijo. To
je v najožji zvezi s čudovitim življen-
skim tekom atamana Krilenka, ki
zveni kakor pravljica ali roman. Krilen-
ko je bil mlad častnik telesne garde ko-
zakov, ki so tvorili carjevo dvorno stra-
žo. Krilenko je bil v vrstah tedanje »zla-
te« petrograjske mladine okoli devetde-
setih let prejšnjega stoletja. V tedanji
petrograjski dvorni operi je nastopala ne-
ka baletna plesalka, s katero je Krilenko
napravil poznanstvo in ki ga je precej
stala. Tako se je prigodilo, da je Krilen-
ko, ki se je znašel v denarnih stiskah,
segel v blagajno svojega polka. Zbal se
je posledic tega svojega dejanja in je
zbežal. Ni ga pa vedla življenjska pot v
Ameriko, kakor je bilo tedaj v navadi,
marveč v Abesinijo, kjer je tedaj vladal
prijatelj Rusov in častilec ruskega carja
Aleksandra III. neguš Menelik. Zna-
čilno je, da je Aleksander III. nazival ne-

guša Menelika edinega prijatelja med
vladarji. Krilenko je napravil s svojo
sposobnostjo in vojaško izvežbanostjo
v Abesiniji v kratkem času sijajno kari-
jero. Postal je nazadnje celo vojni mini-
ster. Po zmagovalnem koncu vojne z
Italijo leta 1896, se je Krilenko ojunčil
in se je za nekaj časa peljal v svojo do-
movino v Rusijo. V njegovem spremstvu
je bila črnopolta princesa. Med vožnjo
si je Krilenko ogledal varšavski zoo in
je tamkaj kupil mladega leva. Potem je
nadaljeval pot v Petrograd, kjer se mu
je posrečilo, da ga je car sprejel v avdi-
jenco. Malega leva in princeso je Kri-
lenko, abesinski vojni minister, izročil
carju kot daril; neguš Menelika. Car je
bil radi tega ginjen in je svojemu nekda-
njemu častniku vse odpustil. Črnopoltu
princeso je spravil car v neki zavod za
hčerke plemenitšev v Smolnem. Lepa
in prikupna Abesinka je pozneje poro-
čila nekemu bogatega ruskega velepo-
sestnika. Car je Krilenka obsul z vsemi
mogočimi častmi, nakar se je Krilenko
podal v svojo domovino ob Donu in je
vzel s seboj v Abesinijo skupino kozaš-
kih jezdecov. In potomci teh kozaških
jezdecov še živijo danes v svoji novi
domovini v Abesiniji in se kot hrabri vo-
jaki vojskujejo na strani Abesincev. Iz
te skupine donskih kozakov, ki jih je bil
Krilenko pripeljal v Abesinijo, je izšel
tudi sedanj poveljnik celokupne abesin-
ske konjenice polkovnik Ivan Štefanovič.

Konec mnogoženstva v Ameriki

Cerkev Jezusa Kristusa svetlih zadnjih
dni (mormonov) je učila in prakticirala
svoje nauke blizu 50 let. Mormonski apo-
stoli so učili, da je mnogoženstvo tam,
kjer se je gojilo samo iz nizkotnih teles-
nih nagibov, uničilo tiste, ki so ga gojili.
Cerkvena poročila kažejo, da sta mogla
samo 2% mormonskih mož prenašati to
breme, ker je prinašalo s seboj veliko
odgovornost. Ker je bilo v Zedinjenih
državah pravilo enoženstvo, so seveda
druge verske organizacije napovedale
mormonom križarsko vojno. Kongres Ze-
dinjenih držav je moral izdati edikt proti
prakticiranju mnogoženstva in ko je bil
ta zakon proglašen ustavno po predsed-
niku mormonske cerkve leta 1890, je iz-

daj Wilfort Woodruff manifest, po kate-
rem je vse člane mormonske cerkve po-
zival, naj opuste zakonske zveze, ki jih
prepovedujejo ameriški zakoni. Ko je
ozemlje mormonov Utah naprosilo ame-
riško vlado, naj bi bilo sprejeto v Zvezo
kot nadrejena država, je bilo določeno
v tretjem členu ustave: Absolutna strp-
nost v verskem prepričanju je zajamče-
na. Noben ameriški državljani ne bo ni-
koli oviran v svoji vero-izpovedi, toda
mногоženstvo ali mnogomoštvo je za
vedno prepovedano. Od tistega dne ni
nobena cerkvena oblast v Ameriki po-
trdila mnogoženstva ali mnogomoštva in
vsi, ki so že živeli v mnogoženstvu od-
nosno v mnogomoštvo, so bili iz cerkve
izobčeni. Vsak predsednik mormonske
cerkve je moral znova potrditi svoje sta-

lišče, proti mnogoženstvu, ker se še ved-
no širijo vesti, da žive mormoni kljub
prepovedi v mnogoženstvu. Zakonodajni
zbor države Utah, čigar večina članov

pripada mormonom, je sprejel v zadnjem
zasedanju zakon, ki označuje mnogožen-
stvo za zločin, dočim ga onačujejo zakoni
Zedinjenih držav za prestopnik.

Razno

Zlata rezerva vsake gospo-
dinje 5075

ROBAUS-SUHOR.

GRAFOLOG IN HIROSO

N. SADLUCKI V MARIBORU

Vsak klient dobi pismene na-
svete, ki mu morejo koristiti
skozi vse življenje. Obiske
po hišah vršim po 7. uri po
dogovoru.

Sprejema: Vsak dan od 9—12
in 2—7. Naslov: Maribor,
Hotel »Pri zamorcu«, soba 26
5294

NAZNANJAM CENJENEMU
OBČINSTVU.

da sem otvoril čevljarstvo de-
lavnico v Cankarjevi ulici
št. 34. Se priporočam Bogom-
ir Painkhiher. Solidno delo,
cene zmerni! 5299

CENJENIM DAMAM

se priporoča za zimsko sezo-
no s hitro postrežbo damski
salon Toplak, Orožnova 10.
Cene solidne. 5298

Prodaj

IZREDNA UGODNOST!

Vsled velike zaloge prodaja-
mo izpod nabavne cene iz-
borna vina: Ljutomerčan Din
10.— po litru; Belokrajinska
črnina Din 10.— po litru;
Dalmatinsko sladko Din 10.—
po litru; Prošek, špical Din
24.— po litru. Cene samo čez
ulico! Automatski bufet. 5231

VINO 1935

belo in rdeče, dobite od 5 li-
trov naprej pri gospe Pavli
Kokoschinegg, Košaki št. 18.
5211

Sobo odda

VELIKA, SVETLA, OPREM-
LJENA SOBA

se odda s 1. decembrom t. l.
v podnajem. Strošmayerjeva
ul. 28, II. nadst., stanovanje
št. 9. 5296

Eliza Wögerer naznanja v svojem, kakor
v imenu njenih otrok Herman in Lilly, kakor v ime-
nu svaka Hugona, zeta in sinahe in vseh ostalih
sorodnikov vsem prijateljem in znancem tužno vest,
da je njen nadvse ljubljani soprog, gospod

Emerih Wögerer

industrijaiee

v četrtek, dne 21. novembra 1935 po mučni bolezni
mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki prerano umrlega se bodo v
soboto, dne 23. novembra 1935 ob 15. uri v kapeli
mestnega pokopališča na Pobrežju slovesno blago-
slovili, ter potem istotam začasno položili k večnemu
počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek,
dne 25. novembra ob 1/2 9. uri v frančiškanski župni
cerkvi.

Krčevina-Maribor, Wien, dne 21. novembra 1935.

Prosi se tihega sožalja.

Na željo pokojnika prosimo, da darujete mesto
vencev revežem.